

U ovom broju:

* *Hronika*

Hronika povratka

- Stanarska prava
- Obnova porušenih kuća
- Povrat imovine
- Penzije

* *Poginuli i nestali*

Identifikacija leševa sa Kninskog groblja

- Sahranjena prva žrtva ekshumirana sa kninskog groblja
- Sahranjene žrtve iz Gospića 1991.

* *Pomeni - in memoriam*

Gospić 1991. - 2001.

* *Sudski postupci*

- Protiv Srba u RH*
- Protiv Hrvata u RH*
- Pred Haškim sudom*
- Spisak lica sa Interpolovih potjernica (2)*

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
БИРО ЗА ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ

Бука Караџића 4, Бања Лука, тел: 051/331-565, факс: 051/331-566, E-mail: media@biro.vladars.net

Број: 01/053- /01 - 1575,
Датум: 16.10. 2001.

ВЕРИТАС

На основу Вашег захтјева достављамо Вам текст закључка са 46. сједнице Владе РС одржане 25.09.2001. године.

Разматрана је Информација о лицима за којима је расписана Централна потјерница од стране Интерпола Загреб и донесен је

З а к љ у ч а к

Констатује се да расписана Централна потјерница од стране Интерпола Загреб за наводно почињене ратне злочине против цивилног становништва није у складу са Правилима римског пута, те да Хашки трибунал није заузео став у вези са потјерницом, па из тих разлога Министарство унутрашњих послова по истој неће поступати и вршити екстрадиције.

Констатује се да је потребно о наведеном ставу 1. и радњама које предузима Република Хрватска, упознати међународне организације које се брину о заштити људских права, страну јавност и Парламентарну скупштину БиХ, те да је потребно задужити представника Републике Српске у Савјету Европе да предузме одговорне радње.

Биро за односе с јавношћу

IZDAVAČ: VERITAS

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Savo Štrbac

ZAMJENIK GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA: Radivoj Nikolić

SARADNICI: Biljana Trkulja, Danijel Milanković i Milorad Pribičević

ADRESA: Beograd, ul. Dečanska (M.Pijade) 8/4

TEL/FAKS: 011/3236-486

E-Mail: veritas@yubc.net

WEB: www.veritas.org.yu

“Večernji list”, 21.09.2001.

DO KRAJA IDUĆE GODINE SRBIMA SE VRAĆAJU SVE KUĆE

“ZAGREB - Do kraja prosinca 2002. godine svi bespravno zauzeti objekti na područjima posebne državne skrbi bit će vraćeni njihovim vlasnicima, rečeno je na jučerašnjoj sjednici Vlade.

Ne želimo više nositi taj teret - rekao je zamjenik premijera dr. **GORAN GRANIĆ**, obvezujući sva mjerodavna ministarstva da tu Vladinu političku odluku dosljedno provedu. Dvije trećine zaposjednutih objekata u vlasništvu su građana srpske nacionalnosti. U opširnoj raspravi o područjima posebne državne skrbi Vlada je također zaključila da do kraja ove godine mora biti dovršena revizija korištenja svih stanova u vlasništvu Fonda za privatizaciju. Fond je, pak, obvezan pripremiti program na temelju kojeg će biti stavljene u funkciju državne nekretnine na tim područjima. Vlada također namjerava za najdulje tri mjeseca osnovati posebnu agenciju za brigu o razvoju područja posebne državne skrbi....”

“Tanjug”, 28.09.2001.

VELJKO DŽAKULA O NAJAVI VLADJE HRVATSKE - DO IMOVINE I DALJE TEŠKO

“ZAGREB - Predsednik Srpskog demokratskog foruma u Hrvatskoj **VELJKO DŽAKULA** pozdravio je juče najave iz hrvatske vlade da će imovina Srba biti vraćena do kraja iduće godine i da će do tada biti obnovljene njihove kuće, ali je, s obzirom na dosadašnje iskustvo u obnovi i vraćanju imovine, izrazio i rezerve prema tim obećanjima. Džakula je izjavio

Tanjugu da bi te najave mogle da budu samo nastavak retorike započete posle izbora u Hrvatskoj. On je naveo i činjenicu da hrvatske vlasti prilikom podnošenja zahteva za obnovu traže dokaz da je kuća uneta u katastar, a ako nije onda treba platiti taksu od 1.000 kuna (jedna marka oko 3,8 kuna), s tim da je već predloženo da ta taksa bude 6.000 kuna (preko 1.500 maraka). To je veoma velika prepreka za povratnike koji su većinom siromašni...

Prema procenama Srpskog demokratskog foruma, do sada je podneto oko 28.000 zahteva za obnovu srpskih kuća, dok je prema zvaničnim hrvatskim podacima podneto 22.000 zahteva. Džakula kaže da Srbi izbegli u Jugoslaviju, kako se procenjuje, treba da podnesu još oko 25.000 zahteva za obnovu kuća, ističući da se rešenja za obnovu izdaju veoma sporo i da ih je do sada izdato samo oko 10 odsto. Situacije je u tom pogledu najgora na području Knina i Karlovca.”

“Beta”, 27.09.2001.

AKCIJA ZA POPIS ODUZETIH STANARSKIH PRAVA U HRVATSKOJ

“Republički komesar za izbeglice **SANDA RAŠKOVIĆ-IVIĆ** pozvala je juče sva izbegla i prognana lica iz Hrvatske da u opštinskim povereništvima Komesarijata prijave svoja stanaarska prava koja su im oduzeta u toj državi. Procenjeno je da takvih stanova u Hrvatskoj ima oko 50.000, a Komesarijat će sa što potpunijim podacima o oduzetim stanarskim pravima moći da na državnom nivou zahteva rešavanje tog pitanja, kazala je Sanda Rašković-Ivić na konferenciji za novinare.

Rezultate akcije, koja će

intenzivno trajati narednih mesec dana, država će predložiti organima Hrvatske, ali i mero-davnim međunarodnim institucijama - naglasila je Sanda Rašković-Ivić. Ona je podsetila da je privatno vlasništvo neotuđivo ljudsko pravo i da je u svim republikama bivše Jugoslavije, osim u Hrvatskoj, omogućen otkup stanova nosiocima stanaarskog prava.

U Hrvatskoj su od oko 50.000 oduzetih stanarskih prava vraćena četiri - istakao je **VLADIMIR CUCIĆ**, predstavnik koorganizatora akcije, Komiteta za pomoć i zaštitu prava ratom pogođenih lica. Sanda Rašković-Ivić je dodala da popunjeni obrasci neće imati karakter zahteva za povratak stanarskog prava, već više anketni oblik koji bi trebalo da pokaže koliko je takvih prava oduzeto u Republici Hrvatskoj.

Formulare će moći da popune lica koja su stanarsko pravo ostvarila do 31. decembra 1990. godine, a popunjavanje obrazaca će preko diplomatskih predstavništava SRJ biti organizovano i za izbegle osobe u inostranstvu, izjavila je Sanda Rašković-Ivić...”

“Blic”, 12.10.2001.

GORAN GRANIĆ, ZAMENIK HRVATSKOG PREMIJERA, PORUČIO VLADA NEĆE DA VRATI STANOVE SRBIMA

“ZAGREB - Zamenik hrvatskog premijera **DR GORAN GRANIĆ** objasnio je u emisiji Hrvatskog radija stav Vlade o stanarskim pravima i zahtevu pedesetak hiljada izbeglih Srba da im se ono vrati i da im se omogućući da otkupe te stanove. Na molbu da odgovori šta će biti sa stanovima na području bivše Krajine, koja su u državnom vlasništvu, i hoće li biti vraćeni

HRONIKA POVRATKA

bivšim stanarima, odnosno da li će i kada doseljenici i naseljenici konačno moći da otkupe stanove na tim područjima, Goran Granić je odgovorio, da 'u hrvatskoj državi više ne postoji kategorija stanarskih prava'. Rekao je da je 'ovo bilo jedno prelazno razdoblje', te da su stanovi koji nisu otkupljeni (jer neki građani 'nisu mogli iskoristiti tu situaciju da otkupe stan'), sada ili u državnom vlasništvu, ili u vlasništvu hrvatskih firmi koje su u procesu privatizacije te stanove unele u vlastitu imovinu. Onim građanima 'koji žele živeti ili se žele vratiti u Republiku Hrvatsku' poručio je da 'hrvatska država preuzima obavezu njihovog smeštaja, kao i mogućnost da nakon deset godina življenja u tim stambenim uslovima, mogu povoljno kupiti taj stan'. Naglasio je da je hrvatska Vlada 'zakonski u potpunosti razrešila tu situaciju' i da je 'ne misli otvarati na bilo koji način'. Na konstataciju voditeljke emisije da je 'dakle, to pitanje definitivno rešeno', te da onih 50.000 zahteva za vraćanje stanarskog prava (u organizaciji Komesarijata za izbeglice i drugih organizacija iz Beograda) ne obavezuje Vladu, Granić je odgovorio: 'To je politička kampanja, no ja ne bih ulazio u to. Mi imamo obaveze prema građanima prema zakonima Republike Hrvatske, a postoje i odluke Ustavnog suda. Prema tome, ne postoji mogućnost da se ta stvar na bilo koji način menja'."

"Blic", 01.10.2001.

OBNOVA PORUŠENIH KUĆA

"BEOGRAD - Druga primebda na stav Hrvatske tiče se obnove porušenih kuća na koju sada imaju pravo samo oni koji žele da se vrate u Hrvatsku.

Privatna imovina je svetinja u razvijenom svetu i bez obzira da li će se neko vratiti u Hrvatsku ili ne, ono što je njegovo, a porušeno je, mora biti obnovljeno. Rok za predaju zahteva za obnovu porušenih kuća ističe 31. decembra i ja molim izbeglice da zahteve podnesu na vreme. Zahtevi se mogu podneti opštinskom povereniku za izbeglice, kancelarijama UNHCR-a, hrvatskoj ambasadi, kao i konzulatima u Kotoru i Subotici. Zahteve treba da podnesu i oni koji se nisu izjasnili za repatrijaciju, i mi ćemo stati iza njihovih zahteva za obnovu - poručuje Rašković-Ivić. Prema njenim rečima, u Hrvatskoj ima 30.000 porušenih srpskih kuća, a kuće koje su ostale čitave uglavnom su useljene. Iseljavanje iz nekih kuća je u toku, treba da se izda još 10.000 naloga za iseljenje, pa bi do kraja sledeće godine sve kuće trebalo da budu iseljene.

Akcija oko popisa stanova u stanarskom pravu i zahtev za obnovu kuća iza kojih stoji Komesarijat za izbeglice kao državna institucija imaju za cilj da pomognu izbeglicama da dođu do svoje imovine. Izbeglice ne smeju da se obeshrabre zbog neuspeha nekih ranijih popisa, da se opuste i predaju, jer jedino ako naoštremo zube i budemo uporni, možemo vratiti ono što je naše - zaključuje za 'Blic' SANDA RAŠKOVIĆ-IVIĆ."

"Vjesnik", 04.10.2001.

HRVATSKA DOBILA OD UNIJE 23 MILIJUNA EURA ZA POVRATAK IZBJEGLICA

"BRUXELLES - Obećanja se ostvaruju: Europska komisija objavila je da je odobren novi program pomoći Hrvatskoj, sve iz paketa CARDS-a - Unijina posebnog fonda za podupiranje

procesa stabilizacije i pridruženja zemalja jugoistočne Europe. Iz ovogodišnjeg proračuna Europske unije 23,2 milijuna eura namijenjeno je ubrzanju povratka izbeglica, točnije ostvarenju programa koji će omogućiti da se 5.000 izbeglica i raseljenih osoba vrati kući te da ih tamo čekaju, kažu u europskoj vladi suhim birokratskim jezikom, 'perspektive u obliku poticaja gospodarskih aktivnosti'. U uobičajenom komentaru odluke poverenik za vanjske poslove CHRIS PATTEN ističe kako je riječ o 'novom primjeru ispunjenja obećanja Europske unije prema Hrvatskoj i cijeloj regiji'. Paket pomoći, kažu u Komisiji, 'krojen' je tako da se maksimalno iskoristi svaki euro koji je Unija namijenila za oporavak dijela regije..."

"Srna", 22.09.2001.

ZA SRBE NEMA NI VODE NI STRUJE

"ZAGREB - Hrvatske vlasti odbijaju da u selu Zapužani u opštini Benkovac, te u opština-ma Vojnici i Dvor, u kojima žive i u koja bi trebalo da se vrate Srbi, uvedu vodu i struju, rečeno je Srni u SNV-u, u Zagrebu. Opštinske vlasti u Benkovcu nisu htele da odgovore na ponudu USAID-a za donaciju koja će biti namenjena popravci vodovodne mreže u selu Zapužani u kojem trenutno živi oko 20 Srba, a pre rata je ih je živelo 528. Meštani Zapužana smatraju da lokalne vlasti ovakvim gestom žele da spreče povratak srpskog stanovništva. Hrvatska 'Elektra' za 152 nase-lja na Baniji i Kordunu, u kojima žive Srbi, neće da uvede struju."

HRONIKA POVRATKA

“Blic”, 04.10.2001.

TEŠKO POVREDENI SRBI

“ZAGREB - Dvoje pedesetogodišnjih Srba iz Prisjeke kod Vojnića teško su povređeni od eksplozije mine prilikom obrađivanja njive, pa su preveženi u karlovačku bolnicu gde su operisani. Policija je saopštila samo njihove inicijale, a u štampi se navodi da je reč o licima srpske nacionalnosti **DUŠANKI PAVIĆ** i **JOVANU VULETIĆU**, koji su, radeći prekuče u njivi, aktivirali eksplozivnu napravu. To je druga eksplozija u poslednjih mesec dana na tom području u kojoj su stradali Srbi, pa se sumnja na to da je reč o podmetnutim eksplozivnim napravama. Da bi eksplozivne naprave mogle biti podmetnute može se zaključiti i po tome što su u oba slučaja njive gde su se desile eksplozije prethodno više puta obrađivane bez problema.”

“Odgovor”, 16.10.2001.

PRVA ODŠTETA

“Opštinski sud u Beogradu naložio je Republici Srbiji da **Ljubici Tadić** i njenom maloletnom sinu i kćeri isplati 450.000 dinara kao naknadu zbog smrti supruga Milana, prinudno mobilisanog izbjeglice iz Hrvatske.

Sud je utvrdio da je srpska policija 21. septembra 1995. godine u Pančevu nezakonito uhapsila **MILANA TADIĆA** i izručila ga vojnim vlastima Republike Srpske. Tadić je nestao u borbama kod Mrkonjić Grada.

Advokati *Fonda za humanitarno pravo* zastupaju još 65 izbjegličkih porodica čiji su članovi poginuli posle nezakonite mobilizacije, zahtevajući od države naknadu štete zbog povrede časti, slobode i prava ličnosti.”

“Večernji list”, 18.10.2001.

RS TUŽILA HRVATSKU VIJEĆU EUROPE

“Svim Srbima iz Hrvatske koji su na popisu pučanstva 1991. godine i onima koji su rođeni u Hrvatskoj, a u međuvremenu su postali punoljetni, treba vratiti status državljana Republike Hrvatske. Među ostalim, od Vijeća Europe i Skupštine BiH to je zatražila vlada Republike Srpske. Oni su u svom pismu upozorili da se dio Daytonskog sporazuma koji govori o povratku izbjeglica (Aneks 7.) ne može provesti sve dok se Srbima iz Hrvatske ne osiguraju ista prava u procesu povratka kao i izbjeglim i raseljenim osobama u BiH.

‘Stoga je nužno sklopiti sporazum o dvojnog državljanstvu između BiH i RH, te izbjeglim Srbima omogućiti slobodu kretanja i sva druga prava koja imaju građani Hrvatske’, naglašavaju u vladi RS. Oni dalje pojašnjavaju kako je u dijelu entiteta koji je pod njihovim nadzorom utočište našlo oko 35 tisuća Srba izbjeglih iz Hrvatske. Oni su uglavnom nastanjeni u kućama Hrvata i Bošnjaka. U tom je smislu službena Banja Luka zatražila da se izbjeglim Srbima vrate u posjed stanovi i stanaarska prava koja su im nezakonito oduzeti te da im se vrate u posjed kuće i prateći objekti, da im se obnove oštećeni i devastirani objekti, uz iste uvjete koji vrijede za raseljene Hrvate u RH.

Vlada RS je također zatražila od Vijeća Europe da se proglasi amnestija za sve, osim za one koji su počinili ratne zločine, odnosno za one za koje je mjerodavan sud u Hagu...”

“Blic”, 18.10.2001.

MAKSIM KORAĆ O HRVATSKIM PENZIJAMA

“BEOGRAD - Iako su nadležna jugoslovenska i hrvatska ministarstva pre četiri godine usaglasila i parafirala sporazum o socijalnom osiguranju između dve zemlje, još nije krenula isplata penzija za 37.000 korisnika hrvatskih penzija u Jugoslaviji niti SRJ može startovati sa isplatom primanja za 4.000 penzionera koji su pravo na penziju ostvarili u našoj zemlji a sada žive u Hrvatskoj.

Krivac za ovakvo stanje prema rečima **MAKSIMA KORAĆA**, zamenika saveznog sekretara za zdravlje i socijalnu politiku, jeste Hrvatska čiji parlament još nije ratifikovao ovaj sporazum dok je Skupština Jugoslavije to uradila u maju ove godine.

Na pitanje ‘Blica’ koliko Hrvatska duguje penzionerima koji se sada nalaze u Jugoslaviji i da li je to možda razlog hrvatskog odugovlačenja, Korać je odgovorio da je do tačne cifre teško doći, ali da je ona svakako velika, jer se radi o velikom broju ljudi i dugaćkom vremenskom periodu.

Ogroman iznos duga sigurno je razlog što Hrvati koče i izbegavaju izmirenje ove obaveze, na šta su se pre četiri godine obavezali, rekao je Korać. On je takođe objasnio da je pomenutim sporazumom precizirano da se korisnici obeštete u devizama i da sticanje i ostvarivanje prava iz socijalnog osiguranja nije uslovljeno državljanstvom dveju država.”

POGINULI I NESTALI

IDENTIFIKACIJE LEŠEVA SA KNINSKOG GROBLJA

SPISAK PRELIMINARNO IDENTIFIKOVANIH LICA EKSUMIRANIH SA KNINSKOG GROBLJA (2)

23. VOJNOVIĆ RADE, sin Rajka, rođen 04.12.1951. godine u selu Donji Dubovik, opština Bosanska Krupa, BiH.

- Kao vojnik SVK (Srpske vojske Krajine), zajedno sa **Kabić Špirom** sinom Laze (1949) iz Lišana Tinjskih, **Šekuljica Vojinom** sinom Mile (1955) iz Miranja i **Uzelac Jovicom** sin Jovana (1953) iz Lišana Tinjskih, svi iz opštine Benkovac, 04.08.1995. godine bio na polažaju u Lišanima Tinjskim, od kada im se gubi svaki trag. Pretpostavlja se da su nakon predaje ubijeni od pripadnika HV. Nosio sa sobom ličnu kartu izdatu u Srbiji i vojnu knjižicu;

24. BALJAK STEVAN, sin Milana, rođen 09.01.1966. godine u Muškovcima, opština Obrovac.

- Dana 05.08.1995. godine zarobljen sa grupom civila i vojnika od strane HV u selu Očestovo. Svi zarobljenici smješteni su u jedan podrum u istom selu. Sutradan, 06.08.1995. godine u jutarnjim satima HV (pripadnici 4. Splitske Gardijske Brigade) su iz podruma izveli najmanje pet pripadnika SVK (neki svjedoci govore o devet lica), nakon čega su se, u neposrednoj blizini podruma u kojem su ostali civili, čuli rafalni pucnji. Među izvedenim licima, pored Baljak Stevana, nalazili su se **Večerina Stevo** sin Milorada, (1974) Muškovci, opština Obrovac, **Mačak Đuro** sin Milivoja, (1955) Ostrovica, opština Benkovac, **Gnjatović Mile** sin Dušana, (1962) Bilišane, opština Obrovac i **Tišma Momčilo** sin Boška, (1967) Ivoševci, opština Knin. Svi imenovani od tada se vode na spisku nestalih;

25. MILANKOVIĆ LAZAR, sin Marka, rođen 01.04.1934. Baljci, opština Drniš.

- Ubijen od strane HV 05.08.1995. godine u svom stanu, u ulici Jove Cvjetkovića br.1 u Kninu, zajedno sa suprugom **Milanković Anicom** kći Stojana, (1937) Baljci, opština Drniš. Njihov sin **Milanković Marko**, (1959) Baljci, opština Drniš, ubijen je od strane HV u Kovačiću 05.08.1995. godine, i nalazi se na listi nestalih;

26. MARIĆ DARKO, sin Branka, rođen 01.11.1959. u Orliću, opština Knin.

- Zadnji put viđen u Kninu 05.08.1995. oko 11 sati ispred kampa UN. Sa njim u društvu su bili **Rnjak Mile** sine Nikole (1953), **Čolović Vladimir** sin Petra (1934.) i njegov sinom **Čolović Dragonom** (1967), svi iz Orlića opština Knin. Pretpostavlja se da su zarobljeni od pripadnika HV i nakon zarobljavanja ubijeni. Svi se vode na spisku nestalih;

27. TRIFUNOVIĆ RAJKO sin Spase, rođen 1963. Riđanama, opština Knin.

Dana 05.08.1995. godine u blizini kampa UN u

Kninu u 7 i 30 sati granate su zasule izbjegličku kolonu i tom prilikom poginulo je najmanje 10 ljudi, a među njima i Trifunović Rajko i njegov otac **Trifunović Spase** sin Đure (1937), te **Bajić Marko** sin Špire (1948) iz Biskupije, dok je bilo više ranjenih, među kojima i *Trifunović Ika*. Leševi poginulih su od strane pripadnika UNCRO-a stavljeni u vreće, ali se ne zna gdje su kasnije pokopani;

28. SINOBAD RATKO sin Nikole (nadimak Rajkelića), rođen 1945. godine u Kninu, opština Knin.

Ubijen dana 05.08.1995. godine od strane HV ispred zgrade, u ulici Petra Drapšina br. 62. u kojoj je stanovao;

29. VUJATOVIĆ JOVO (Jovo) sin Ilije, rođen 19.01.1949, Vrbnik, opština Knin.

Ubijen od strane pripadnika HV, najvjerovatnije 05.08.1995. godine, na Vrbniku, u zaseoku Vukadini na cesti uz suvozid. Na mjestu ubistva leš je ostao 10-ak dana, kada su ga pripadnici UNCRO-a odvezli za Knin;

30. KRASIĆ JOVICA, sin Todora, rođen 13.03.1963. u Drnišu, opština Drniš.

Putovao na zaprežnim kolima sa **Perišić Nikolom** sinom Milana (1958) iz sela Kričke, opština Drniš. Uveče 04.08.1995. godine, kod "Nenadića pumpe" u blizini kampa UNCRO-a, obojica viđeni mrtvi. Navodno poginuli od granate koja je udarila u zapregu;

31. RADIĆ RAJKO sin Đure, rođen 02.02.1951. godine u Radučiću, opština Knin.

Dana 05.08.1995. godine viđen u Kovačiću, u društvu sa **Jaramaz Bogdanom** sinom Nikole zv. Lolo, (1939) iz Knina, od kada im se gubi svaki trag. Pretpostavlja se da ih je presrela HV i ubila;

32. DRAGIČEVIĆ MILE sin Stevana, rođen 1933. godine, Polača, opština Knin.

Dana 05.08.1995. godine u Kovačiću pobjegao sa traktorske prikolice na kojoj su ubijeni **Dragičević Nikola** sin Save i **Čeko Sava** sin Mijata (obojica identifikovani među 22 ekhumirana leša sa kninskog groblja, podatke smo vam dostavili u našem dopisu br. 258/01. od 27.09.2001. god.), u bježanju ranjen od strane HV, a njegov leš pronađen u nekom gustišu poviše Kovačića u decembru 1995. godine, kada je navodno obavljena autopsija njegovog leša po nalogu Županijskog suda Zadar;

33. UZELAC JOVAN sin Jovana, rođen 05.01.1953. Lišane Tinjske, opština Benkovac.

Kao Ad) 23.

POGINULI I NESTALI

“Politika”, 17.10.2001.

EKSHUMIRANO VIŠE OD 12 HILJADA TELA

“SARAJEVO - Na teritoriji BiH je od završetka ratnih sukoba 1992-1995. godine ekshumirano više od 12.000 tela, saopštila je danas Državna komisija za pronalaženje nestalih.

Komisija je saopštila da je od aprila 1996. godine ekshumirala 8.000 leševa, dok su eksperti Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije u

istom periodu ekshumirali 4.000 tela.

Leševi su, kako se precizira u saopštenju, pronađeni u 250 masovnih grobnica širom BiH.

Posle okončanja rata, koji je u toj bivšoj jugoslovenskoj republici besneo od 1992. do 1995. godine, oko 20.000 osoba su evidentirane kao nestale, podseća agencija DPA.”

SAHRANJENE ŽRTVE IZ GOSPIĆA - 1991.

Među 19 leševa koje je Županijski sud u Rijeci ekshumirao u decembru 2000. godine, potvrđena je identifikacija DNK-a metodom osam lica. Među njima je i **STANIĆ RADMILA** kći Jovana, rođena 1939. godine u Divoselu, po zanimanju profesor, koju su pripadnici ZNG-a RH 16.10.1991. odveli iz skloništa u ulici Vlade Kneževića br. 4 u Gospiću. Njeno tijelo je pronađeno sa tijelima još 23 ubijena Srbina u Perušiću kraj Gospića. Nakon potvrđene identifikacije, porodica je njene posmrtno ostatke sahranila 17.09.2001. godine u Banja Luci.

Potvrđena je identifikacija DNK-a metodom **VRANEŠ DUŠANKE** kćeri Nikole, rođene 02.01.1939. godine u Smiljanu, po zanimanju viša medicinska sestra, koju su pripadnici ZNG-a 17.10.1991. godine odveli, zajedno sa njenim mužem **Gajić Nikolom** sinom Ilije, rođenim 15.08.1933. godine u Raduču, iz njihove kuće u Smiljanu. Njihova tijela su pronađena sa tijelima još 22 ubijena Srbina u Parušiću kraj Gospića. Nikolu je porodica sahranila u Korenici, dok su Dušankini posmrtni ostaci, nakon potvrđene identifikacije, sahranjeni 20.08.2001. u Puli. Sahrano je obavio njen sin Knežević Duško, inače pripadnik HV-a, a troškove pogreba platio je nedjeljnik “Feral”.

SAHRANJENA PRVA ŽRTVA EKSHUMIRANA SA KNINSKOG GROBLJA

U dubokoj boli javljamo svim rođacima i znancima da je naš voljeni
suprug, otac i brat

TODOR GRUBNIĆ

(1951-1995)

tragično preminuo 1995. godine u 44 godini.

Pokop dragog nam pokojnika obaviti će se 18.10.-četvrtak 2001.godine u 12:30 sati na mjesnom groblju Sv.Ilija u Markovcu.

Ožalošćeni: supruga Mara, sinovi Dragan i Radovan, kćerke Jelena i Milena, brat Jovo s familijom sestra Ljubica s familijom te mnogobrojna rodbina i prijatelji.

POČIVAO U MIRU BOŽJEM.

“Vjesnik” 19.10.2001.

IZ JAME GOLUBNJAČE IZVAĐENI OSTACI ČETIRIJU TIJELA

“GOSPIĆ - Očekivanja preživjelih mještana Široke Kule da će se nakon istraživanja jame Golubnjače, koji su počeli u utorak, pronaći ostaci 25 tijela Hrvata, ali i Srba koje su srpske paravojne postrojbe zvjerski ubile 13.10.1991. godi-

ne, nisu se sasvim ostvarila. Naime, nakon završetka ekshumacije, u srijedu, iz jame Golubnjače, duboke 40 metara, izvađeni su ostaci četiriju tijela, koja su prevežena na odjel zagrebačke patologije radi identifikacije žrtava.”

POMENI - IN MEMORIAM

G O S P I Ć - 1991.

OKTOBAR 1991. - OKTOBAR 2001.

123 ŽRTVE

VAŠA IMENA OD ZABORAVA, PORED VAŠIH PORODICA, ČUVA I VERITAS

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

“Vjesnik”, 21.09.2001,

POČETAK PROCESA KASNI ČETIRI GODINE

“OSIJEK - Glavna rasprava u slučaju protiv **DESIMIRA LAČANINA** i **ŽELJKA LOZANOVIĆA**, Baranjaca srpske nacionalnosti koje se tereti za počinjeno kazneno djelo genocida, započela je u četvrtak na osječkom Županijskom sudu razdvajanjem postupka od ostalih optuženih koji nisu dostupni. Naime, optužnica Županijskoga državnog odvjetništva koja za genocid tereti Lačanina i Lozanovića obuhvaća još 23 osobe koje su trenutno nedostupne hrvatskom pravosuđu jer su u vrijeme mirne reintegracije prebjegle u SRJ ili neke treće zemlje. Veliko vijeće, kojim predsjedava sudac **Damir Krahulec**, prihvatilo je prijedlog branitelja optuženih, pa će se nadalje njima dvojici suditi odvojeno od preostalih optuženih, kojima će se suditi u odsutnosti. Prema optužnici, koja je sastavljena još 1997. godine, Lačanina se tereti da je kao član Štaba teritorijalne obrane u cilju etničkog čišćenja na okupiranom području Baranje u Branjini tukao i zlostavljao uhićene Hrvate te da je bio rukovoditelj prisilnih radova na koje su tjerani Hrvati. Lozanovića se, pak, tereti da je s istim ciljem naoružan zlostavljao Hrvate, prijetio im, tukao ih te konačno protjerivao iz sela....”

“Vjesnik”, 27.09.2001.

NESRPSKO STANOVNIŠTVO PROGONILI SU I UBIJALI SPECIJALCI MUP-A SRBIJE

“OSIJEK - Obranom optuženika, u srijedu je na Županijskom sudu u Osijeku nastavljena glavna rasprava u po-

stupku protiv 58 baranjskih Srba, optuženih za kazneno djelo protiv čovječnosti, odnosno ratnog zločina nad civilnim stanovništvom u Baranji za vrijeme Domovinskog rata. Od 58 optuženih, sudu su dostupni samo **NIKOLA ALAIĆA** (55), **MILE BEKIĆ** (56), **DRAGO KARAGAČA** (57), **PETAR MAMULA** (56) i **MILAN PRUSAC** (49) iz Belog Manastira te **SRETO JOVANDIĆ** (43) iz Jagodnjaka, koji se već nekoliko mjeseci nalaze u pritvoru, a ostali optuženi su u doba mirne reintegracije Baranje prebjegli u SRJ ili neke treće zemlje, pa im se sudi u odsutnosti....”

“Novosti”, 09.10.2001.

UHAPŠENA TROJICA POVRATNIKA

“**PREDRAG VULETIĆ** (30) uhapšen je u Donjem Poloju kod Slunja i sproveden u županijski sud u Osijeku, gde je doveden i **Jovo Vučićević** (43) iz Rakovice, opština Slunj, pod istom optužbom. U selu Kobiljak kod Dvora na Uni, slobode je lišen Srbin povratnik **JANKO OSTOJIĆ** (69), optužen za navodni ratni zločin na području Tovarnika 1991. godine. Za devet meseci ove godine, prema dokumentaciji krajiškog centra ‘Veritas’, MUP Hrvatske uhapsio je više od 50 Srba ‘zbog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika’. Učestala hapšenja Srba od kojih većina ima više od tri godine povratničkog staža u Hrvatskoj su u cilju zastrašivanja izbeglica koje se žele vratiti na rodna ognjišta.”

Prema podacima Ostojić Gordane, izbjeglice iz Republike Hrvatske, sa boravištem u Pri-grevici, njen otac Ostojić Janko,

sin Save, rođen 23.04.1932. godine u mjestu Kobiljak, opština Dvor, kao izbjeglica živio je u mjestu Svilojevo, ul. Glavna br. 64, opština Apatin, podigao je hrvatske dokumente u Belom Manastiru 1997. godine i često je odlazio u Hrvatsku, gdje je boravio kod kćerke u Zagrebu, radi ostvarivanja penzije, koju još nije ostvario, dana 01.10.2001. godine javio se u MUP Zagreb po pozivu pripadnika policije, a nakon informativnog razgovora pritvoren je i odveden u Okružni zatvor u Osijeku ili u Vukovaru.

Prema informacijama kancelarije OSCE-a iz Zagreba od 05.10.2001. godine protiv Vučićević Jove i Vuletić Predraga vodi se krivični postupak pred Županijskim sudom u Osijeku pod brojem K-91/96. zbog kriv. djela iz člana 120. i 122. OKZ RH.

“Večernji list”, 10.10.2001.

NIJE GENOCID, NEGO POBUNA, PA IM JE OPROŠTENO

“OSIJEK - **DESIMIR LAČANIN** i **ŽELJKO LOZANOVIĆ** iz baranjskoga sela Branjine, koje je Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku (uz još 23 nedostupnih) teretilo za genocid - pušteni su iz pritvora, uz odluku prvostupanjskog vijeća da se na njih primijene odredbe Zakona o općem oprost.

Odvjetništvo je, naime, tijekom rasprave prekvalificiralo optužbu za genocid u optužbu za oružanu pobunu protiv RH, koja podliježe oprost, s obzirom na to da ni jedan od saslušanih svjedoka Lačanina i Lozanovića u vrijeme okupacije nisu vidjeli da nekog od Hrvata ili Mađara zlostavljaju ili protjeruju iz Branjine...”

SUDSKI POSTUPCI

INTERPOLOVE POTJERNICE ZA KRAJIŠKIM SRBIMA (2)

199. **BANJEGLAV ĐURO sin Ilije**, 06.04.1965. Lovinac, Gračac - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
200. **BEARA NIKŠA sin Marka**, 25.05.1972. Split - Županijski sud Split, čl. 122., optužen;
201. **BEŠIR DRAGAN sin Pere**, 19.10.1942. - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
202. **BIGA DOBRIVOJE sin Đure**, 11.02.1966. Plitvice, Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
203. **BIGA MILAN sin Jove**, 25.03.1970. Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
204. **BIGA SLAVKO sin Mladena**, 06.03.1963. Karlovac, - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
205. **BJELANOVIĆ ISO sin Špire**, 27.10.1951. Zemunik Gornji, Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-25/94. od 11.11.1995., 20 g., pravosnažno;
206. **BOGOVAC SLOBODAN sin Svetozara**, 28.07.1967. Sinj - Županijski sud Split, čl. 120., presuda, K-15/95. od 21.05.1997., 12 g., osuđen;
207. **BOGUNOVIĆ SINIŠA sin Mile**, 16.09.1966. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
208. **BOTA BRANKO sin Petra**, 10.07.1965. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-36/95. od 09.03.1995., 7 g., osuđen;
209. **BUDISAVLJEVIĆ ČEDO sin Blagoje**, 06.01.1966. Gospić - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
210. **BURA GORAN sin Milana**, 07.11.1976. Drniš - Županijski sud Split, čl. 120., optužen;
211. **ČOSO SLOBODAN sin Stevana**, 17.11.1969. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
212. **ČUJIC RADE sin Nikole**, 10.06.1946. Čujic Krčevina, Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
213. **ČUJIC ŽELJKO sin Jove**, 06.10.1966. Slunj - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
214. **CUPAC MOMČILO sin Milana**, 04.10.1965. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
215. **ĐAKOVIĆ DUŠAN sin Ilije**, 01.06.1946. Mogorić, Gospić - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
216. **DRAČA DRAGAN sin Ilije**, 26.11.1971. Rijeka - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-47/92. od 07.12.1994., 8 g., osuđen;
217. **DRAČA MILAN sin Mihajla**, 20.10.1940. Islam Grčki, Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
218. **DRAČA MOMIR sin Serđa**, 25.07.1957. Obrovac - Županijski sud Šibenik, čl. 122., optužen;
219. **DRAČA ŽELJKO sin Živka**, 15.01.1961. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
220. **DRAKULIĆ ČEDOMIR sin Rade**, 23.01.1956. L.P.S., Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
221. **DUBROJA DRAGAN sin Milenka**, 29.06.1962. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
222. **DUKIĆ ZORAN sin Steve**, 21.10.1960. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
223. **ĐURICA JANKO sin Dušana**, 19.03.1952. Zečevo, Knin - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
224. **ERAKOVIĆ LJUBOMIR sin Petra**, 24.08.1958. Drniš - Županijski sud Split, čl. 120., optužen;
225. **ERCEG GORAN sin Nike**, 23.02.1968. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
226. **ERCEG SLOBODAN sin Nike**, 10.03.1963. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
227. **FILIPOVIĆ DAMIR sin Ivana**, 11.11.1969. Drniš - Županijski sud Split, čl. 120., optužen;
228. **GAGIĆ MILORAD sin Save**, 20.09.1965. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
229. **GAGIĆ PETAR sin Ilije**, 10.11.1967. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
230. **GAGIĆ SAVA sin Jovana**, 24.01.1942. Islam Grčki, Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
231. **GAK ĐOKO sin Vasilija**, 25.06.1963. Zaton, Obrovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-35/95. od 29.09.1995., 6 g., osuđen;
232. **GAK MILE sin Vasilja**, 23.04.1954. Zaton, Obrovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-18/95. od 25.05.1995., 20 g., osuđen;
233. **GRAOVAC KAŽIMIR sin Mile**, 16.09.1965. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
234. **GRBIĆ DUŠAN sin Nikole**, 29.06.1949. Plitvice, Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
235. **GRULOVIĆ ZVONKO sin Save**, 08.02.1966. Knin, - Županijski sud Zadar, čl. 122., presuda, K.46/96 od 12.12.1996., 7 g., pravosnažno;
236. **HRŠUM ĐORĐE sin Miladina**, 28.04.1962. Sombor - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
237. **IGLENDŽA BOŽO sin Marka**, 07.11.1956. Vrlika, Knin - Županijski sud Šibenik, čl. 120., presuda, K-6/92-36. od 08.07.1992., 15 g., osuđen;
238. **JANKOVIĆ ZORAN sin Branka**, 31.03.1964. Odžaci - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-25/94. od 11.11.1995., 20 g., pravosnažno;
239. **JOKIĆ ČEDO sin Miroslava**, 12.08.1972. Gospić - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
240. **JURASOVIĆ SAVAN sin Ilije**, 01.07.1935. Medak, Gospić - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
241. **KONČAR BORISLAV sin Nikole**, 18.10.1954. Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
242. **KONČAREVIĆ DRAGAN sin Dmitra**, 20.04.1970. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-47/92. od 07.12.1994., 7 g., osuđen;
243. **KORDIĆ JOVAN sin Nikole**, 1937. Vedašić, Gospić - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
244. **KOSOVIĆ ĐURO sin Krste**, 22.04.1950. Zemunik Donji - Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-25/94. od 11.11.1995., 20 g., pravosnažno;
245. **KOVAČEVIĆ ĐOKO sin Rade**, 25.10.1955. Visuč, Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
246. **KOVAČEVIĆ MILE sin Nikole**, 03.09.1946. Donji Babin Potok, - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
247. **KRESOVIĆ DRAGO**, 15.06.1956. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
248. **KRESOVIĆ NIKOLA sin Petra**, 17.06.1972. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
249. **MALEŠEVIĆ BOŠKO sin Mirka**, 01.01.1955. Drniš - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
250. **MASIĆ BOŠKO sin Nikole**, 12.05.1964. Otočac - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
251. **MATIĆ DRAGAN sin Slobodana**, 28.08.1968. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
252. **MILANKO BRANISLAV sin Živka**, 14.04.1968.

SUDSKI POSTUPCI

INTERPOLOVE POTJERNICE ZA KRAJIŠKIM SRBIMA (2)

- Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-47/92. od 07.12.1994., 8 g., osuđen;
- 253. MILANKO ŽIVKO sin Spase**, 02.04.1948. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-47/92. od 07.12.1994., 8 g., osuđen;
- 254. MIŠINA NIKOLA sin Jovana**, 08.12.1962. Vrlika, Knin - Županijski sud Split, čl. 122., optužen;
- 255. MUNJES NIKOLA sin Nikole**, 07.11.1968. Benkovac - Opštinski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-36/95. od 09.03.1995., 9 g., osuđen;
- 256. NAKIĆEN RADOSLAV sin Živka**, 25.09.1970. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 257. NOVKOVIĆ RATKO sin Dmitra**, 08.11.1943. Knin - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
- 258. OLUJIĆ VLADE sin Jovana**, 20.10.1948. Islam Grčki, Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 259. OPAČIĆ DRAGOR sin Veljka**, 15.08.1966. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 260. OPAČIĆ MILAN sin Nenada**, 08.08.1971. Zadar - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 261. PAVLICA JOVAN sin Đure**, 03.02.1958. Knin - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
- 262. PAVLOVIĆ MILAN sin Milana**, 07.08.1944. Slunj - Županijski sud Šibenik, čl. 120., presuda, K-6/92-36. od 07.08.1992., 15 g., osuđen;
- 263. PLEJO STEVO sin Marka**, 15.06.1964. Biskupija, Knin - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen;
- 264. POTKONJAK STEVO sin Janka**, 09.03.1965. Gospić - Županijski sud Šibenik, čl. 122., optužen;
- 265. PUPOVAC NADA kći Mihajla**, 10.03.1959. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-25/94. od 11.11.1995., 20 g., pravosnažno;
- 266. RADAKOVIĆ NEBOJŠA sin Đure**, 12.11.1954. Zvjerinac, Knin - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
- 267. RAJČEVIĆ MILE sin Bogdana**, 01.01.1938. Divoselo, Gospić - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
- 268. RAPAČ DUŠAN sin Jove**, 22.01.1961. Plitvice, Korenica - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
- 269. REPAJA DRAGO sin Nikole**, 06.01.1960. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 270. SANKOVIĆ DAVOR sin Milana**, 31.08.1967. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-47/92. od 07.12.1994., 9 g., osuđen;
- 271. SANKOVIĆ ŽELJKO sin Radomira**, 17.02.1962. Benkovcu - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-47/92. od 07.12.1994., 8 g., osuđen;
- 272. STJELJA BRANKO sin Luke**, 06.08.1960. Gornje Biljane, Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 273. ŠAJATOVIĆ JURE sin Jure**, 01.07.1950. Novska - Županijski sud Požega, čl. 120., optužen;
- 274. ŠARIĆ SAVA sin Ljubomira**, 01.01.1949. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., presuda, K-36/95. od 09.03.1995., 7 g., osuđen;
- 275. ŠKORIĆ DUŠAN sin Dragomira**, 04.04.1959. Medviđa, Obrovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;

02.10.2001.

Br: 01-5029/GB/AN/mm

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the Former
Yugoslavia

Postovani Gospodine Strbac,

Pozivam se na pismo upuceno Tuziocu 4. Septembra 2001. Vasi podaci i misljenje su primljeni su k znanju.

Ovo nije prvi put da ste nam skrenuli paznju na ovo pitanje. Vec smo pokrenuli ovo pitanje pred hrvatskim vlastima u vise navrata i predložili smo im da razmotre mogucnost naseg pregleda slucajeva ratnih zlocina pred njihovim nacionalnim sudovima. Kao sto Vam je poznato, nismo u mogucnosti da jednostrano prosirimo mandat koji nam je poverio Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija, niti mozemo Hrvatskoj da nametemo "Rules of the Road" (procedura vezana za hapšenje osumnjicanih ratnih zlocinaca) tip procedure, ukoliko nisu voljni da saradjuju po ovom pitanju. Njihov odgovor dosad nije bio pozitivan, medjutim, nama ce i dalje ova tema biti na dnevnom redu. U osnovi, država, u ovom slucaju Hrvatska, treba dobrovoljno da nam da ovakve slucajeve na uvid.

Stoga, krajnje resenje nije u okviru naseg mandata. Postoje, medjutim, i druge medjunarodne institucije i organizacije koje bi mogle imati mandat i koje bi zelele da se bave ovim pitanjem. Ovo je takodje i pitanje bilateralne saradnje Savezne Republike Jugoslavije i Republike Hrvatske kroz njihove obaveze prema Interpolu, gde mi nemamo niti mandat niti nameru da se mesamo.

Mozemo da razumemo Vasu brigu vezane za temu optuzbi za ratne zlocine zapocete u Republici Hrvatskoj protiv pretežno lica srpske nacionalnosti, ali ne mozemo a da ne primetimo znatan broj slucajeva koje je hrvatsko pravosudje pokrenulo i protiv hrvatskih pocinilaca.

Yours sincerely,

Graham T. Blewitt
Deputy Prosecutor

Odgovor tužioca ICTY-a na pismo VERITAS-a uručeno Glavnom tužiocu Karli Del Ponte, 04.09.2001. godine u Beogradu

- 276. ŠKORIĆ MILENKO sin Laze**, 14.01.1951. Medviđa, Obrovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 277. ŠOLAJA SRĐAN sin Vlade**, 06.06.1961. Karlovac - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
- 278. TOŠIĆ DAVOR sin Ljubomira**, 07.11.1967. Knin - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 279. TUMARA MILOVAN**, 15.01.1958. Sombor - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 280. VESELINOVIĆ MILAN sin Vlade**, 10.07.1968. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 281. VESELINOVIĆ STEVO sin Milana**, 10.03.1960. Bilišane, Obrovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 282. VITAS MIROSLAV sin Velimira**, 09.08.1963. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 283. Vujnović Branko sin Steve**, 08.02.1948. Divoselo, Gospić - Županijski sud Gospić, čl. 120., optužen;
- 284. ZEČEVIĆ JOVO sin Vlade**, 24.12.1967. Benkovac - Županijski sud Zadar, čl. 120., optužen;
- 285. Zoroje Momčilo sin Milorada**, 29.03.1962. Gospić - Županijski sud Zadar, čl. 122., optužen.

“Slobodna dalmacija”, 19.09.2001.

PONOVNO PREKINUT PROCES "GOSPIČKOJ SKUPINI"

“RIJEKA - Svega 20-ak minuta trajao je nastavak glavne rasprave u postupku protiv ‘gospićke skupine’ optužene za ratni zločin počinjen u Lici, jer je predsjednica Sudskog vijeća **Ika Šarić** pročitala nalaze liječnika vještaka koji su pregledali **TIHOMIRA OREŠKOVIĆA** i prihvatila mišljenje neuropsihijatra prema kojem on nije u stanju pratiti suđenje. Zato će Orešković biti upućen na liječenje i na promatranje u zagrebačku bolnicu za osobe lišene slobode, gdje će se obaviti vještačenje, a nalaz najkasnije u roku od 15 dana biti dostavljen sudu. Tek nakon toga moći će se sazvati novo ročište, zaključila je sutkinja Šarić. Rasprava je završena nakon što se Orešković povišenim tonom obratio sutkinji protestirajući što ga nije pregledao i okulist, jer je on to izričito zatražio. Jasno je da je novo odgađanje postupka dalo zamah nagađanjima kako prvooptuženi Orešković želi da se postupak u nastavku vodi pred Haškim sudom, što njegov odvjetnik **Željko Olujić** demantira. Pretpostavke polaze od toga da bi u Hagu Orešković bolje prošao, jer je u listopadu 1991. godine bio tek administrativac, odnosno tajnik kriznog stožera u Gospicu, dok je **MIRKO NORAC** bio zapovjednik 118. brigade HV-a, a **MILAN ČANIĆ** njegov zamjenik. Pojašnjavajući zakonske mogućnosti, preciznije sadržaj dokumenta o suradnji s Haškim sudom, Olujić ističe kako je moguće da se to dogodi, ali bi onda bio narušen dogovor Haga s hrvatskom Vladom, prema kojem će se ‘gospićkoj skupini’ suditi u Hrvatskoj.

‘Samo ako se utvrdi da naš sud opstruira suđenje ili ne vodi

pravedno suđenje, moglo bi se računati s tim da će slučaj preuzeti Hag - rekao je Olujić. Usprotivio se i tvrdnji da je sve odgode do sada potaknuo njegov branjenik, doduše, legitimnim zahtjevima, te dodao da je sudu na raspolaganju i odluka da se postupak protiv Oreškovića može voditi izdvojeno, ali da to obrana neće tražiti.”

“Politika”, 21.09.2001.

BIVŠI MINISTAR POLICIJE ČINIO ZLOČINE NAD SRBIMA?

“ZAGREB - Policija u Osijeku saslušala je bivšeg šefa hrvatskog MUP-a **IVANA VEKIĆA** zbog, kao što je sam izjavio, ‘navodnih zločina u Slavoniji’ u vreme dok je bio ministar policije i saborski poslanik. U hrvatskoj javnosti već duže vremena se spekuliše da je Vekić jedan od mogućih optuženika, za koga je zainteresovan i Haški tribunal zbog zločina počinjenih nad Srbima u slavonskim selima Laslavo, Tenja i Borovo Selo. U međuvremenu, osiječko-baranjski Štab za zaštitu digniteta domovinskog rata, čiji je član i Vekić, najavio je da će od Centralnog štaba zatražiti da prekine razgovore s vlastima zbog serije hapšenja i privođenja osumnjičenih za ratne zločine počinjene nad Srbima u Hrvatskoj. Od Centralnog štaba biće zatraženo da odredi vreme, mesto i metode otpora, i to počev od građanske neposlušnosti do drugih metoda odgovora ‘koje će biti bez straha i milosti’.”

“Hina”, 22.09.2001.

PRITVORENA PETORICA VIROVITIČANA ZBOG SUMNJE ZA RATNI ZLOČIN

“ZAGREB/BJELOVAR - Protiv petorice Virovitičana osumnjičenih za ratni zločin protiv civila

u petak je istražni sudac Županijskog suda u Bjelovaru **Marijan Maretić** pokrenuo je istragu i odredio im jednomjesečni pritvor. Županijska državna odvjetnica u Bjelovaru **Branka Merzić** rekla je za Hinu da je tužiteljstvo predložilo saslušanje desetak svjedoka. Petorica Virovitičana - **ŽELJKO IHAROŠ** (38), **IVAN VRBAN** (51), **ANTUN FEREŽA** (65), **NIKOLA TESKERA** (39) i **VLATKO STUBIČAR** (32) - sumnjiče se za nestanak virovitičkog Srbina **BOGDANA MUDRINIĆA** u prosincu 1991. Za to kazneno djelo terete se i **ANĐELKO KAŠAJ** (47) te **LUKA PERAK** (48), koji su na bolničkom liječenju. Policija je utvrdila da je 11. prosinca 1991. vojna policija, po zapovijedi prvoosumnjičenog Iharoša, privela Mudrinića u virovitičku vojarnu gdje je zlostavljan. Od posljedica zlostavljanja Mudrinić je preminuo 12. prosinca 1991, a njegovo tijelo još nije nađeno.”

“Tanjug”, 27.09.2001.

HRVATSKA - OPTUŽNICA PROTIV BIVŠIH POLICAJACA ZBOG RATNOG ZLOČINA

“ZAGREB - Županijsko državno tužilaštvo u Bjelovaru podiglo je optužnicu protiv četvorice bivših hrvatskih policajaca zbog ratnih zločina protiv ratnih zarobljenika i civilnog stanovništva. Tužilaštvo je, kako je saopšteno, zbog težine krivičnog dela, predložilo da optuženima bude produžen pritvor. Optuženi su bivši načelnik za operativne poslove policije u Bjelovaru **LUKA MARKEŠIĆ** i bivši pripadnici specijalne policije **ZDENKO RADIĆ**, **ZORAN MARAS** i **IVAN ORLOVIĆ**. Njima se stavlja na teret ubistvo šestorice zarobljenih rezervista JNA i pokušaj ubistva srpskog civila **SAVE KOVAČA** u šumi kod Bjelovara, početkom oktobra 1991. godine.”

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

D O S I J E L O R A

“Večernji list”, 29.09.2001.

SEDMORICA ISPITANA O ZLOČINU NAD CIVILIMA U VOJNOM ZATVORU U LORI

“SPLIT - Uprava Vojne policije i PU splitsko-dalmatinska podnijele su nakon provedene obrade i predistražnih radnji kaznenu prijavu protiv osam osoba zbog sumnje da su počinile kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva - pokojnih **NENADA KNEŽEVIĆA** i **GOJKA BULOVIĆA** te dru-

gih zatvorenih osoba - u vojnom zatvoru Lori tijekom 1992. godine, potvrdio je županijski državni odvjetnik u Splitu **Mladen Bajić**. Šestorica su privedena u četvrtak oko 20.30 sati, nakon što su uhićena istoga dana rano ujutro. Istražni sudac **Dražan Penjak** odredio im je mjeru zadržavanja od 48 sati. Do isteka roka tužilaštvo bi trebalo podnijeti istražni zahtjev. Na predmetu rade i tri Bajićeva zamjenika.

U petak ujutro uhićen je i sedmi osumnjičenik, **ANĐELKO BOTIĆ** (34), a nedostupan je još samo prvoprijavljeni, bivši upravitelj zatvora **TOMISLAV DUIĆ** (32). Jučer su u razmacima od po sat vremena u splitskom sudu u nazočnosti branitelja ispitani osumnjičenici **TONČI VRKIĆ** (41), koji je 1992. godine bio zamjenik upravitelja zatvora, te **MILJENKO BAJIĆ** (35), **JOSIP BIKIĆ** (33), **DAVOR BANIĆ** (42), **ANĐELKO BOTIĆ** (34), **ANTE GUDIĆ** (30). Osumnjičenici su iznijeli obrane i redom poriču odgovornost za kaznena djela koja im se stavlja na teret.”

“Glas javnosti”, 02.10.2001.

IZ LORE BEZ TRAGA I GLASA NESTALO 70 ZATVORENIKA

“ZAGREB - Nedavno hapšenje i otvaranje istrage protiv osmorice osumnjičenih za zločine u splitskoj ratnoj luci Lora 1992. doveli su do toga da se sada otvorenije govori o svemu što se događalo u tom zatvoru, koji je bio pravo mučilište i gubilište za zatvorenike, uglavnom Srbe i Crnogorce. Prema podacima **Dalmatinskog ko-**

TONČI MAJIĆ, predsjednik Dalmatinskog komiteta za ljudska prava, prilikom boravka u Beogradu (od 11. do 16. oktobra ove godine), posjetio je VERITAS, gdje se susreo i razgovarao sa svjedocima koji su preživjeli logor LORA. U intervjuu “Dnevnim novinama” od 18.10.2001. izjavio je: “VERITAS je svoju verodostojnost dokazao u brojnim sudskim procesima. Njihovu dokumentaciju o zločinima učinjenim krajiškim Srbima, mi u DK, ali i tužilaštvo tribunala u Hagu, tretiramo kao dragocenost...”

miteta za ljudska prava, iz zatvora Lora nestalo je 70 zatvorenika, od 1.005 koliko ih je, prema zvaničnim hrvatskim vojnim dokumentima, prošlo kroz taj zatvor. **TONČI MAJIĆ**, predsjednik tog nevladinog udruženja, koje raspolaže autentičnim svjedočenjima onih koji su bili zatvoreni u Lori, izjavio je da je pokretanje istrage protiv osumnjičenih početak otkrivanja istine o događajima u tom zatvoru od 1992. do 1997, ističući da je za te zločine od početka znao i tadašnji hrvatski državni vrh, pa i predsjednik Tuđman. Majić je izjavio i da se boji da ne prođe kao **Milan Levar**, svjedok o zločinima nad srpskim civilima u Gospiću, koji je avgusta prošle godine poginuo od podmetnute bombe. Vojni zatvor Lora imao je tri bloka. U bloku A bio je pritvor za pripadnike HV, u bloku B bili su zatvorenici registrovani kod

međunarodnih organizacija, dok su u zloglasnom bloku C bili zatvorenici koji nisu bili evidentirani i o kojima MKCK nije bio informisan.”

“Večernji list”, 12.10.2001.

ZATVORENICI SU BILI IZOBLIČENI, NEKI BEZ OČIJU, JEZIKA I UŠIJU

“SPLIT - Blok ‘C’ zatvorsko-ga kompleksa u Lori bio je, po svjedočenjima mnogih, poprište smaknuća i najtežih izživljavanja. U travnju 1992. godine s

kollegom **MILORADOM PAIĆEM** obišao ga je i **MARIJO BARIŠIĆ**, tada krim-policajac 72. bojne Vojne policije. Njihov pretpostavljeni **Tvrtko Pašalić** rekao im je prije odlaska u blok ‘C’: ‘Sada ćete

vidjeti zarobljenike koji nigdje nisu evidentirani i od kojih možete činiti što god želite’. Barišić misli da je bila riječ o zarobljenicima s Kupresa. Vidio je devetoricu zarobljenika u dobi između 30 i 50 godina u zimskim odorama rezervista JNA. - Neki su grgljali kao da nemaju jezik. Svi su bili izobličeni. Neki su bili bez očiju i ušiju - posvjedocio je Barišić. Ništa se od ovoga nije moglo napraviti bez odobrenja **Frane Gorete**, **Tvrtka Pašalića**, **Nikole Krište** i **Antonija Lekića**. Bez njih **Duić** i **Vrkić** (upravitelj zatvora i njegov zamjenik) ništa nisu smjeli učiniti - ustvrdio je Barišić. Izvješće o Lori dostavio je Tvrtku Pašaliću, a 26. travnja 1993. godine događaje u Lori opisao je predsjedniku Tuđmanu. Kaže da je nakon toga formirano povjerenstvo sa sisovcem **Krešom Bralićem** na čelu.”

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM SUDOM

“Večernji list”, 19.09.2001.

HAG NASTAVLJA ISTRAGU O “BLJESKU” I “OLUJI”

“ZAGREB - Pred istražiteljima Međunarodnog suda za ratne zločine proteklih je dana, u njihovu zagrebačkom uredu u Ilici, svjedočilo desetak bivših policijskih dužnosnika koji su do kraja 1996. godine bili na visokim dužnostima u MUP-u. Kako doznajemo, saslušani su u vezi s okolnostima vojno-redarstvenih akcija ‘Bljesak’ i ‘Oluja’. Istražitelje zanimaju i neposredni sudionici događaja vezanih uz spomenute akcije, pa su među saslušanimima navodno i neki zapovjednici policijskih postaja iz Šibensko-kninske, Zadarske i Ličko-senjske županije. Očito da tužiteljstvo Međunarodnoga kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju u Hagu još nije završilo obradu događaja u vrijeme i nakon operacija ‘Bljesak’ i ‘Oluja’. Vjerojatno ni posljednja uhićenja vojnika osumnjičenih za zločine nakon ‘Oluje’, koje je provela hrvatska vlast, ne zadovoljavaju haške istražitelje. Kad bi haško tužiteljstvo imalo malo više ugleda, javnost bi vjerojatno očekivala da istrage napokon pokažu je li dio zločina počinjenih nakon ‘Oluje’, u koje ulaze pljačke, palež i ubojstva, bio naređen i tko bi za to bio odgovoran, ili je bio toleriran i prešućivan i tko svoj dio posla nije uradio. Čini se da je moguće da su sretne najave političara, nakon što su dvije optužnice protiv Gotovine i Ademija stigle u Zagreb, kako je Hrvatska uspjela izbjeći desetak novih optužnica vezanih za ‘Oluju’, bile u najmanju ruku preuranjene.”

“Beta”, 20.09.2001.

SIKIRICA I DOŠEN OGLAŠENI KRIVIM NA OSNOVU PRIZNANJA

“HAG- Sudsko veće Haškog tribunala oglasilo je juče **DUŠKA SIKIRICU** i **DAMIRA DOŠENA** krivim pošto su na osnovu sporazuma sa tužiocem priznali zločine nad muslimanima 1992. godine u logoru Keraterm, jednom od tri najveća logora u bosanskoj opštini Prijedor. Nešto ranije i saoptuženi **DRAGAN KOLUNDŽIJA** priznao je krivicu na osnovu sporazuma sa tužiocem. Pretres pred izricanje kazne biće održan od 8. do 11. oktobra. Sikirica i Došen juče su izjavili da su krivi za progon na političkoj, rasnoj i verskoj osnovi kao zločin protiv čovečnosti, odnosno za deo optužbi zbog kojih im se sudilo od 19. marta.”

“Slobodna dalmacija”, 26.09.2001.

TRIBUNAL OD SRJ TRAŽI MARTIĆA

“BEOGRAD - Nakon desetogodišnjeg izbivanja iz Interpola, SR Jugoslavija ponovno je primljena u članstvo te međunarodne organizacije. Osim primanja u članstvo, jugoslavenska je delegacija, predvođena saveznim ministrom policije **ZORANOM ŽIVKOVIĆEM**, u Budimpešti imala i sastanak s predstavnicima Međunarodnog suda u Hagu. Ministar Živković potvrdio je da su predstavnici Tribunala izričito zahtijevali da se Hagu izruči ‘vukovarska trojka’ - još aktivni pukovnik VJ **VESELIN ŠLJIVANČANIN**, te umirovljeni **MILE MRKŠIĆ** i **MILENKO RADIĆ**. Osim njih, predstavnici Tribunala - potvrdio je ministar Živković - traže i izručenje **MILANA MARTIĆA** koji se, navodno, krije u Republici Srpskoj.”

“Politika”, 03.10.2001.

OPTUŽNICE ZBOG NAPADA NA DUBROVNIK

“HAG - Haški tribunal je objavio danas da su četiri visoka oficira nekadašnje JNA optužena za kršenje ratnih običaja tokom napada na Dubrovnik 1991. godine. Zbog teškog bombardovanja Dubrovnika u oktobru i novembru 1991. godine optuženi su **PAVLE STRUGAR** (68), **MIODRAG JOKIĆ** (66), **MILAN ZEC** (58) i **VLADIMIR KOVAČEVIĆ** (40). Jugoslovenska armija i mornarica opkolile su Dubrovnik pošto je Hrvatska juna 1991. godine proglasila nezavisnost, a armija stala iza ‘ustanka’ srpske manjine, navodi haški tribunal, uz tvrdnju da su u bombardovanju Dubrovnika poginule ‘desetine ljudi’. Optužnica protiv Strugara, Jokića, Zeca i Kovačevića podignuta je u februaru ove godine i opečaćena je na zahtev glavnog tužioca **Karle del Ponte**, koja je uputila zahtev da četvorica optuženih budu ‘smesta uhapšeni’, kaže se u saopštenju suda, koje prenosi Rojters.”

“Tanjug”, 26.09.2001.

HALILOVIĆ STIGAO U HAG

“HAG - Dosadašnji ministar u vladi muslimansko-hrvatske federacije Bosne i Hercegovine i ratni komandant Armije BiH u periodu između 1992. i 1995. godine, **SEFER HALILOVIĆ**, predao se u utorak Haškom tribunal, saopštili su predstavnici Tribunala.

General Halilović protiv koga je Tribunal podigao optužnicu zbog kršenja prava i običaja rata, prebačen je u pritvorsku jedinicu pri Haškom sudu neposredno pošto je avionom doleteo iz Sarajeva u Holandiju.”